

Kassa ar peesuhitichānu
par pašā:

par gadu 1 rub. 60 kop.
pufgadu 85 "

Kassa bej peesuhitichā-
nas Rihgā:

par gadu 1 rub. — kop.
pufgadu 55 "
3 mehnešči 30 "

Mahj. w. teel isdohts fesh-
veenam no p. 12 fahloht.

Mahjas weesis.

Ernst Plates, Mahjas weesa ihpashneeks un apgahdatajš.

Mahjas weesis isnahf ween reis pa nedelu.

Kassa
par studijaschānu:
par weenas sleijas smaltu
rasku (Pestis-) rindu, jeb
to weetu, to fahba rinda
eezem, malsa 16 kop.

Kedatjija un ekspedizija
Rihgā.

Ernst Plates bilšču- un
gramatu- druktawā pee
Peshera bairnizās.

Nr. 15.

Sestdeenā 10. Aprili

1876.

Mahditais.

Saunatahs sinas. Telegrafa sinas.
Čelščemes sinas. No Rihgās: mahjitaju eeweschana, — jaunbuh-
wejama bairniza. No Wisjemes: padohms lohjeschanas leetā, — isflaidro-
jums, — agrs pawafaris. No Sturjemes: pahr istahdi Talsē, — juhras
fshlas. No Awetku- meština: sleplawibas darbi. No Behterburgas: pahr
ahrsteem, — pahr fudraba nauda. No Kreewijas: tureenās klohteru buhščana.
Ahršemes sinas. No Berlīnes: weentahrschu audsinaschana. No Pa-
rišes: reta operazija. No Norwegijas: pahr flku andeli. No Rohmas:
bairnizās waldbibas leetā.
Sinās par juhras fshlahm u. t. pr. Wezu laitu eerarumi. Sijhi no-
istumi is Rihgās. Atbildes.
Peel: kumā: Kapteinis ar sawu luga-puifu. Graudi un seedi.

Saunatahs sinas.

No Rihgās. Laiks atmeteēs fittaks un leetus pahrlahja,
tā ka pawafara satums weetahm fahf rahditeēs. Dirgoščana
paleek dshwala, jo wairak lugu peenahf.

No Rigrandes (Kurfemē) teel Behterburgas Bahzu awisei
(„Herold“) sinohts: Rigrandes muishas dšimtskungs barons
v. Firts k. lihds ar sawu leelmahti tai 19tā Februari swine-
juščhi fawas selta kahsas. Rigrandes faimneeki, kas jaw ti-
kuščhi par mahjas ihpashneekem jeb gruntineekem, dahwina-
juščhi jawam mihtotam dšimtskungam un leelmahti us winu
selta kahsahm diwi apseltitus fudraba bikerus par pateizibas
sħmi par tahm labdarischanahm, to dšimtskungs wineem
parahdijis.

No Leepajas. Kā Behterburgas Kreewu awises sino, tad
ešohf nospreestis Leepajas dselsšzetu nodoht Landworowas-Rom-
nijas dselsšzeta beedribai. Finanzministeram ir usdohts šchihš
leetas deht ar Leepajas dselsšzeta beedribu šarunaschana stah-
tees, ihpashchi deht minetas beedribas akzijahm, kas tikšohf no
trohna atpirktas. Kad finansministeris deht akziju atpirkšanu
buhš fawas darischanas beidsis, tad winšč zetu-leetas ministe-
ram sawu panahkumu darisħ sinamu.

No Pinstas. Kā teel sinohts, tad Pinstas gubernija tik-
šohf isšausinati purwaji. Blaschaki ismelledami atrada, ka
minetohs purwajus warohf pataisħt šausus, kad tik tohs wai-
jadšigohs kanatus isroht. Kahdās 50,000 desetinās purwaju
semes ir jaw iswilkti kanati, kas 150,000 rubtu ismaksaja.
Tohs zitus purwajus, kas us wakaru pusi atrohnahs, ari ešohf
nodohmajuschi šausinaht.

No Tiflisēs. Kā Kreewu biršču awise sino, tad tai 25tā
Merzi bijuse Tiflisas pilshehtā lauschu flaitischana. Laudis
pret flaitischanu israhbijuschi labu prahtu un tā tad wifadi
palihdsejuschi flaititajeem pee winu darba.

No Franzijas. Lai gan garidsneekem beidsamā laikā ar

faweem zenteencem politikas leetās ne-isdewahs, tad tomehr
wini naw buhšču saudejuschi, bet strahda zil fshhdami. Tā
par peemehru wini isrihkojuschi šchi mehnescha beigās fwehtu
staigaščanu jeb zetoščanu us Rohmas pilshehtu; tad wini
ari leelu uszihribu laja naudū preešč katotu uniwersitetes
Lilles pilshehtā. Wini jaw šadabujuschi gandriš 1 milionu
rublu. Šcho leelu naudas sumu apflatoht jafaka, ka gari-
dsineekem Franzija pee laudim leela eespehja, ihpashchi kad
wehl apdohma, ka pee minetahs naudas jameščanas pee-
dalijuschees wihri, kas stahw deesgan augstās walsts amatās.

No Nagusas teel sinohts, ka tai 5tā Aprili 700 Turku,
kas gribeja aplenttai Grahomas pilshehtinai nahft palihgā,
ir tikuschi no nemeerneekem šakauti, tā ka bija behgščanai
jaradohdahs.

No Bosnijas teel sinohts, ka tur šipri šataisfotees us ka-
roschānu pret Turkeem. Turki to pamanijuschi fahf pee laika
gahdaht par kara-wihreem, lai Bosnijas nemeerneekus, kad tee
us karoschānu šazeltohs, waretu apspeest; bet Turkeem truhšt
šaldatu, tapehž wini nodohmajuschi šapulžinaht militščus.
Militščohs tikšohf nemti laudis, kas lihds 50 gadus weži.
Turku waldbiba zere, ka us tahdu wihši šadabuschohf lihds
70,000 militšču. Šekam militščhi šakauti, tureenās gene-
ral-gubernators islaidis pawehli, lai ap pilshehtahm un mee-
stineem usmetohf škanšes. Pee škanstu usmeschanas jaw strah-
dajohf. Behž jaunahm (telegrafa) sinahm daudš weetās Bos-
nijas nemeerneeki kehrušchees pee kara eerohšcheem. Nemeer-
neeku kara-pulkam jaw ešohf lihds 10,000 wihru, bet wineem
truhšt wehl leelgabalū, tapehž wini raudisšohf masafus zee-
toščhūus uswareht, lai waretu leelgabalus dabuht.

No Rujorkas teel sinohts, ka Braslijas keisars tai 3ščā
Aprili nonahzis Rujorkas pilshehtā, tur winšč ar leelu
gohdu tizis apšweizinahts.

Telegrafa sinas.

No Berlīnes tai 8. Aprili. Keisars Wilhelms palischoht
3 nedelas Wiesbadenē un no tureenās dohschotees us Kaubu.

No Turzijas tai 8. Aprili. Turki eegahjuschi eesšč Gazdo.
Daudš Montenegreeschi nehmuščhi pee karoschānas dalibu.
Kā dšird, tad us Turzijas trohna nahlschoht zite walbineeks.
— Muktar Pašā ar jawejeem atkahpees, newaredams no-
dohmatu prowiantu apgahdaht.

No Londonēs tai 8. Aprili. No tureenās sinas atnahfu-
ščas, ka Don Karlofs ešohf Londoni atšahjis.

Gefchsemes finas.

No Nihgas. Zahnu basnizâ Imâ leeldeenâ mahzitajs G. Walker l. tika eewests par jaunako mahzitaju un 2trâ leeldeenâ lihds fchim bijufchais jaunakais mahzitajs R. Müller l. par 2tro wezako mahzitaju. Leeldeenas atfwehtë wezakais mahzitajs R. Müller l. tikfchoht Pehtera basnizâ eewests Nihgas superdenta amata.

— Kâ dšird, tad Nihgas jaunbuhwejamai Kreeru wirsbafnizai weeta eerahdita eplanades widu, netahť no Alekxanderu eelas. Jaunai basnizai buhfchoht 5 tohrii jeb galwas un warefchoht ufneht lihds 3000 zilweku. Buhwes darbeem waijagoht buht beigteem 5 gadu laika.

No Widsemes. No teizamas pufes mums peefuhtihťs fchahds eewehrojams rakťs: „Kas weenigajeem dehleem lohsefchanas dehl jalcek wehřa.“

Wiſeem jaw gan ir finams, ka to puifchu wahrđi, kam nahkofchâ seemâ ja-eet pee lohsehm, jaw fen teel ufrakťiti ihpaſchâs grahmatâs un rullôs, un ka fchim darbam 1. Aprili waijaga buht gatawam. Bet wiſeem naw wis finams, kad un ka iklatram paſcham uf to jaluhko, waj rullôs ari **wiſs** ir peefihmehts, kas waijadſigs, lai no lohsehm teel walâ. Zaur tahdu nesinaſchanu un notawefchanu ir gadijees, ka daschâs mahminas weenigajam dehlam bij ja-aſeet ſaldatôs, jebfchu pehz muhfu ſcheglika Keifara likumeem tã newaijadſeja notikt. Dehls pats bij wainigs, ka nebij tuhlin pee uſrakťiſchanas peerahđijis, ka efoht pehz likumeem brihws, tani laika fnausdamas, kad wehl tahdas peerahđiſchanas war peenemt. Daschi puifchi dohma, ka pee ta wehl efoht laiks, kad lohſes well. Tad wairs naw laika. Tif lihds rulli ir gatami, un walſis ſapulzê teel preekſchâ laſiti, tad pehz 116 un 117 likuma, ja atrohđi kahdu truhkumu, waj wainu pee peefihmeſchanas, tad tuhlin peerahđi, wis wehľak lihds 14. Apritam. Lohsefchanas komiſija ari peenem uſrahđiſchanas par tahdahm leetahm gan kahdas deenas pehz 14. Aprila, bet tikai tad, ja wari pilnigi apleezinaht, kapehz tu ſcha darba ne-eſi warejis ihťã laika iſdariht. Ja komiſija tawus kaweklus par neekeem atſihs, tad winai ir brihw, tewi ar tawahm aiſbildinaſchanahm atraidihť. Kas tai paſchâ widu dſihwo, kur wina wahřdu rullôs uſrakťta, tas pats war pilnigi par to gahdaht, ka wiſs teel pilnigi uſſihmehts: pats war uſdohtees, pats war dſirdeht un laſiht, kas rullôs ſtahw. Bet kas zitur dſihwo, kas war buht ſawâ wezã widu palizis par ſweſchneeku, tas lai gahda pee laika uſtizamu wihru, kas wina dſimtene uf to ranga, ka ſweſchumã dſihwodamam puifcham nenoteek netaiſniba zaur to, ka winſch pee laika neteel aiſbildinahts. Tad nu, puifsi, kas tu eſi ſaweju weenigajs atbalťs, gahda pee laika par to, ka tu ari par tahdu teezi rullôs eerakťihťs, waj nu tuhlin, waj tad, kad rullus preekſchâ laſa walſis ſapulzê, waj ari pehz tam lihds noliktam laikam pee komiſijas; bet ſini, ka ſche tewi til tad peenems, ja aiſlawefchanas dehl pilnigi wari attaiſnotees. Pee paſchâs lohsefchanas peerahđiſchanas un aiſbildinaſchanas ir par welki, tadehl ka par wehľu.

Luhđſam wiſas zeen. redakťijas, lai ſcho rakťtu beſ kawefchanas un pa-ihfinaschanas uſnehtu. —m—

No Rehtſchu walſis. Bret to ſinojumu no Rehtſchu walſis (M. w. 12. num.) mums peefuhtihťs pretofchanas rakťs, kuzã teel iſſajihťs, ka neween „tautas dſeeſmas“ tikufchâs dſeedatas, bet ari zitas, par peemehru: „Deenas gaiſma jaw nobeidſahs“

no G. Kreugera; tad ari dſeedataju jauhtis kohris ne-efoht wiſszauri jauht dſeedajis, jo Rehtſchu dſeedatajeem wehl efoht daudſ ko ſtrahdaht, kamehr warefchoht mahľſligi, patihľami un jauht dſeeſmu ſkanas ſlandinaht.

No Jaunpils (Widsemê). Seemas balta ſega pee mums jaw noſegufehs, upes no ledus jaw paleek tihras. Pawaſaris ir klaht! Hudſi pa leelakai dafai ir ſeemu pahřzeetufchi un daschâs weetas jaw ſawu ſatumu ſahľ rahđihť. Pludi bija deefgan leeli, tomehr leelas ſlahdes naw darijuſchi, lai gan daschâ weeta zeli iſſkaloti. Birmohs zihrusus jaw redſejam 5tã Merzi un pirmahs zeelawinas 18tã Merzi. Zitus putnus, kã dſehřwes un gulbjus dabu ari beefchati un wairaf redſeht, kã zitôs pawaſarôs. Birmohs ſchnepus dabuja jaw 20tã Merzi ſchaut. Tã tad kã leelahs pawaſaris laikam drihs ween waſaru atneſihs. Laiks ari jaw ir, jo lohpu baribas daudſeem truhľſt, kã ka teeſcham nesinatu ko eefahť, ja waſara wehl kawetohs muhfu widu rahđitees.

R. Matſcherneekâ.

No Talſes (Kursemê). Te tagad, kã jaw agrakť ſinojam, noturehs tai 18., 19. un 20. Auguſtã ſch. g. ſemkophibas-raſchojumu un lohpu iſſtahđi. Muhfu peenahkums nu ir, pee laika uf to ſagatawotees, pee ſchihſ iſſtahdes kreetnas dalibas nemt, kã ween katram eeſpehjamis, waj nu kaut ko iſſtahđidams, waj tikai iſſtahđitas leetas labi prahtigi un eewehřigi apſkatidamees. Ziti gan dohma, ka iſſtahdes wairs ne-efoht nekahdas ſweſchâs leetas, par ko daudſ wahrđi pahř luhpahm buhtu jalaiſch pahri. Bet wiſpahřigi ar ſcho iſſtahdes aſſinibu tal wehl til ſati ne-eet wis. Tapehz te griham labai leetai par labu wehl kahđus wahřdinus peemineht. Lai te neweens nejauta, kam par labu lai winſch tehrefahs, un brauz un wed raſchojumus uf iſſtahđi? Kas winam par to buhs? Zo tas labums gan buhs iſſtahđitajam paſcham. Nahkofchâ Talſes iſſtahđe wehřigs ſemkophis warehs ar ſawahm paſcha azim redſeht, ka iſſtahdes ir tahdas weetas, kur kreetnu puhlinu augli parahdahs, ka tahs ir tahs eepreezinaťajas uf ne-apnikuſcha ſweedru-laika. Kur iſſtahdes zelahs, tur war kaudid labas eedohmas un eegribas zeltees un kur tahs paſtahw un teel wiſzaur pabalſitas, tur ir labi augli gaidami. Tapehz ſemkophjeem gan newaijadſetu ne uf kahdu wiſhi atrautees, ari uf nahkofchu Talſes iſſtahđi ſawus ſemkophibas-raſchojumus un lohpus weſt. Muhfu ſemkophji lai wed uf iſſtahđi paſchu audſinatus lohpus, leelus un maſus. Ar to daschâs labſ ſainmeekſ few paſcham un ziteem lihđzilwekeem derehs. Jawed ari ſirgi, lai redſ, kã eet pee mums ar ſirgu-audſinaſchanu; tapat gohws lohpi, gohwis un buti, jauni un uſauguſchi, ſlauzami, barojami un preekſch waiſlas. Pee ſlauzamahm gohwim buhtu ſihmes ja-uſrahda, kuzas apleezina, zil peena ta gohws dohd, zitadi uf weenu deenu newar apſpreeſt ſlauzamas gohws wehřibu. Tapat ari jawed muhfu ſemes aitas un zuhľas; no aitam wiſľabaki tahdas, kuzas zaur zitu ſortu jeb ſľaku aitam ir pahřlabojuſchahs. Ir ari wedams un rahđams, kas ihpaſchi der par labu baribu, — kã ari aitas un zuhľas no ſweſchâs ſemes ſortehm. Jawed wiſtas, piſles, ſohſis un kahđi ſemkophjeem derigi kuſtoni un putni wehl buhtu. Kas no ſemkophibas-raſchojumeem un mahju-darbeem buhtu ſuhtams, peemineſim ihpaſchi wehl: 1) no lohpeem: ahđas, ſeerus, ſweeſtu u. s. ; 2) no laukeem: wiſadus labibas graudus, kuzi ari waretu buht wehl paſchâs wahřpäs un kuhľiſchôs, lai wiſu augumu waretu redſeht.

Graudu, ja maš, buhtu jawed jel kahdi 2 pohdi no fawas fortes; linu-šehlu, kanepu-šehlu; — kanepėjus un linus, ščā un tā istrādatus: mehrzetus, nemehrzetus, filejušchus, mihsitus, kulsitus, tad warehs darbu un darba wehribu ščaidri redseht; 3) no dahrseem: wišadus augtus, kohkus, šafnes, pušes, apinus ic.; 4) no ziteem semkohpja raschojumeem: a) miltus, pašča taišitus, putrainnis, medu, waskus, wišadas wehrtas dšijas, pašču gehretas ahdas, pašča austu wadmalu, wilnainu, pušwilnainu, audelku; d) wišadus kohka-darbus, ratus, ragus, arktus, trankus kahdus ne kahdus, prohti: ko til pee mahjahn wajaga un kas ir labš un kreetnis darbs. Tā tad, zeen. lašitaji, uš atkalredsešchanohš — Talses ištahde!

B. K.

No Kursemes. Kā „Kursemes gubernijas awises“ sino, tad Kursemes juhras-šohlas (Wentšpili, Dundangā, Lub-Gšerē, Ušchawā un Bilsbergā) pehz mineto juhras-šohlu sinahm, ir iŕgahjušchā 1875/76tā mahzibas gadā bijušchi 155 šohleni, no kureem pee tahš ihpašchi preekšch tam eezeltahš pahrklausinašchanas komisijas nolikušchi ekšameni 37 un prohti: 4 kaptaini preekšch tablas kugošchanas, 4 kaptaini preekšch juhrmalu kugošchanas un kaptaini preekšch tablas kugošchanas un 29 kaptaini preekšch juhrmalu kugošchanas. — Kursemes juhrmalā 1875tā gadā tikušchi kohpus buhweti 10 kugi, un prohti: 1 kugiš no 200 lasteem, 1 no 15 lasteem, 4 no 100 lasteem, 2 no 40 lasteem un 2 no 30 lasteem.

No Awetku-meestinas mums peesuhthts šchahds šinojums: pee mums Awetku meestina, tā šinotajs raksta, notikušchas diwi šlepkawibas. Pehri pa wasaras šwehtkeem atrada muhšu šohlas namā nošstu weenu šeewu. Dohmas greešahš uš winas dehlu, kuru wina palaidnibas dehl bija bahruše. Teesah wina tuhdaš fanehma zeeti un lai gan wiau wehl zeeti tura, tad tomehr wehl nekahdas peerahdišchanas naw panahktas. — Ohts šlepkawibas darbs notikahš tā: turpat netahlu no Awetkeem dšihwo weens jauns Leitis, Putrinškis wahrdā. Šchis šawu šeewu breesmigi šidams un pinelku ap faklu tai apmetis to nošchnaudšis. Preekšch gada laika winšch ar paleelu mantu apprezejis, bet wehlaš šeewu arweenu pee tehwa dšinis pehz wairak mantas, un tahdā wiššē šawu šeewu arweenu wairak eenihdejis un beidsiht weenā nakti ohtra gala durwis, kur wina pašča tehws gulejis, apzeetinajis, šlepkawibu išdarjis. Tehws gan fawas wedeklas šleegšchanu nahwes breesmās išdširdis, bet newarejis pa durwim ahraš tikt; kamehr pa lohgu išlibdis un pee dehla eelšchā izis, tē dehls pa durwim ahraš un libdiš šchāi deenai naw atrahš. Tehws wedeklu jaw atrada beš dšihwabas. Ja Putrinškis tiks atrahš dšihws jeb miris, tad to lašitajeem pašinošchu.

R. Freimann.

No Pehterburgas. Kā „Wald. wehstn.“ sino, tad walsiš padohme nošpreduše, ka ahrišu škaitis walsiš tiku pawairohts un teem buhtu pilnigata ištikšchana. Preekšch wišeeem ahrišteem, kas pee armijas deen, tiks štipri pa-augštinatas tahš tā nošauktas „galda naudas“; beš tam wehl wišeeem ahrišteem, kas šchahw deenahš tablas gubernijas (kā Kaukasišjas, Drenburgas un Turkestanas aprinkšs) teel pehz wiau deenahš kahrtas pa-augštinatas lohnes. Lai walsiš rastošs wairak ahrišu, tad krohnis iš gadus dohs 40,000 rublu, kas tiks uš 320 štipendijahm preekšch studenteem išdaliti, kas par ahrišteem mahzifees pee Mašlawas, Tehrpatas, Kasanas, Charlowas un Kijewas uniwersiteteem. Katra štipendija buhs leela 200 rubl.

par gadu un tiks tik tahdeem dohta, kas jaw 2 gadus pašči ar šawu ištikšchānu ir študeerejušchi. Par to štipendijas fanehmejem ja-afšohlahš, pehz nolikta ekšamena krohnim nodee-nehht par katru štipendijas gadu pa 1½ gada. Deenahš eestahjotees wini dabuhs 100 rublu mundeera naudas un wajadšigohš daktera riktus.

— Kā teel runahš, tad muhšu papihra naudā notikšchoht leela pahrgrohššchana. Šchahdahm runahm par eemešlu bijis walsišbankas rehklinums no 22tra Merza pehz, kura pehdejā laika par 3 milioneem papihra naudas iš tezeschānas nemta. Tā kā nu tagad preekšch šudraba eepiršchānas Širopā efoht išdewigs brihdis, tad walsišbanka griboht papihra naudā pa dalaš išnizinaht un to teesu wairak šudraba naudas eewest. Tagadit efoht (kā Šerolds grih šinahht) par 73½ milionu rubleem ween-rubtu papihri un 29¾ milionu rubtu šudraba naudā. Šelš efoht par kahdeem 192 milionu rubleem. Tad nu walsišbanka efoht ušdewuse šudrabu ahrišemē ušpirkt par kahdeem 43 milionu rubteem, ko ar šeltu aišmašrašchoht un tad išdohšchoht šudraba rubtus un to teesu weenrubtu gabalus papihra naudas atpakal nemšchoht un išnizinašchoht. Tahdā wiššē mašinašees papihra nauda un wairošees šudraba nauda. Tagadit ari šarj šeltu un šudraba ir tik leela šarjiba ženā, ka šchis brihdis preekšch šudrabu eepiršchānas pret šeltu wijai išdewigs un pee šchahš andeles buhšchoht walsišbankai ščaidras peinas libdiš 6 milionu rublu.

No Kreewijas. Kreewu awise „Golojs“ pašneediš sinas pahri Kreewijas klohšteru mantu un eenahššchānahm. Ši šchihm sinahm kahdas šchē uššihmesim. 540 klohštereem ir pawišam kohpā 700,000 dešetinas grunts, prohti aramu šemi, mešču un ptawas kohpā ščalkaitohht, un beš tahm eenahššchānahm no šchihš grunts klohštereem wehl eenahš deesgan naudas no dajchahm eeriktehm, kā dširnahahm, fabriku eeriktehm u. t. pr. Par peemehru klohšteris Alesandera Newška Lawra eenem no tahm immobilijahm, kas atrohnaš uš Pehterburgas grunts, iš gadus 200,000 rublu. Wišu klohšteru gadu eenahššchānu rehkina uš 9 milioneem. Pahri klohšteru darbošchānohs, kas neleelahš wišai plašča ar wiau leelo eenemšchānu šalibdšina-joht, — pahri to runajoht jašaka, žik klohšteri preekšch šohlas-buhšchānas, šlimneeku apkohšchānas un nešpehjneeku apgahdašchānas ir paštrahdajušchi. Tā par peemehru 1873šchā gadā klohštereem bijušchi 95 šlimneeku nami, kur wiššs kohpā atroh-dahš 892 gultas, un 37 nešpehjneeku-apgahdašchānas nami, kuršs atrohdašs 707 nešpehjneeki.

Ahršemes šinas.

No Berlīnes. Žik weentahrešchi Wahzijas trohnamantineekš leel šawus behrnus audseht, to mums peerahda šchahds atgadijums, pahri kuru Wahzu awise „Nat. Ztg.“ sino. Tas bijis tā: Preekšch pahri nedelahm trohnamantineela 10 gadu wezs dehls, prinzis Woldemars, peebrauz ar šawu šohlotaju pee kahdš bohdes, no rateem išlahpis ee-eel bohde un praja 1 mahziniu kafejas preekšch fawas mahtes, bet no tahdas sortes, kahdu wina mahte pehroht. „Mas ir Žuhšu mahte?“ kaušmanis praja. „Wiana mahte ir trohnamantineeze,“ prinzis atbildeja. Kafeja tika nošwerta un kaušmanis wajaja, waj keisariska-kehniškliga augštiba wehl ko pawehlejuše, un gribeja wišadi pirktu kafejas mahziniu uš pili nošuhtht. Prinzis par peesuhthšchānu pateizees, panehma šawu mahziniu kafejas un aišgahja.

No Parihjes. Preefch lahda laika awises fino pahr lahdu retu atgadijumu, prohti lahds jauns Franzuis, wahrdā Lofehrs (Kausseur), bija norihjis gabbeli (dalfchinās) un gabbele winam atradahs mahgā. Winfch ar gabbeli mahgā dšihwoja, bet bija paredsams, ka ilgi tā nedšihwohs, tapeh; norunaja daktereem list zaur greefchanu gabbeli ar stangahm is mahgas isnemt. Tas preefch tam ušajinatais dakteris jaw gribeja pee gruhā darba kertees, bet tē minetam Lofehram peemetahs bakas un tamdeht bija janogaida, lihds flimneeks til tahlu buhšchoht atwešelojees, ka wareschoht gruhāto operaziju (greefchanu) pee gabbeles isnemšanas pahrzeest. Kad nu flimneeks no bakahm bijo atwešelojees, tad operazija (greefchana) fahkch, bet ta bija gruhā un gahja gaušchi uš preefchu. Slimneeka mahte un wina trihs mahfas stahweja ohtrā istabā un gaidija, kā operazija isdohšchotees. Beh; gandrihs diwi stundahm gruhā darba bija dakteris til tahlu ar fawu operaziju tizis, ka bija fawas stangas flimneeka mahgā eedabujis un tad ar leelahm publehā isdewahs laimigi gabbeli iswilkt. Mahte tifa faukta un gabbele winai parahdita, kas pawifam melna bija palikufe. Pahr flimneeku pašču runajohht japeemin, ka ir zeribas, ka iswešelošchotees.

No Norwegijas. Kreewijas general kansuls efoht sinojis, ka šhogad nelahda pawafaras silku sweija pee Norwegijas wafarapufes krašteem ne-efohht bijufe. Ziteem gadeem tur pirmos gada mehnešchōs silkes nahrstojušchahs, bet šhogad nemaš tur nerahdijušchahs. Isgahjušcha gada beigās pee Nordlandes prowintzes krašteem ari nelahda sweija no Nord-silkehm ne-efohht bijufe. No 1865. lihds 1875 gadam katru gadu peemineem krašteem bija sweija ap 250,000 muzahm un 1871. gadā pat 700,000 muzas. Tā tā nu Norwegijas ohstās Nord- un pawafaras silkes truhst, tad tikai tiks iswestas tahs isgahjušchā wafarā sweijotas wafaras- jeb tauku silkes (Fettharinge). Schahs sortes silku sweija isgahjušchā gadā efoht bijufe uš 400,000 muzahm, bet tahs efoht no sematas sortes un preefch muhfu tirga nederigas. Kad tahs 1875 gadā is Norwegijas aiwestas silkes atrehkinajohht tad wiš silku krahjums ne-efohht leelaks, kā lahds 140,000 muzas. Is teem augšchā mineteem cemešleem ir jagaida, ka šcho gadu wairaf Astrachanas silkes Kreewijā eeradifees.

No Rohmas. Starp jaun-eezelteem kardinaleem ir grafs Ledochowski tas wezalais, un tas wezalais buhdams winfch tai 3chā Aprili, kad pahwestis notureja šapulzi, tureja minetā šapulžē runu. Sawā runā Ledochowski wišu pirms patihkamus wahrdus fajija wezam pahwestam, peeminedams, zil stingrī un duhšchigi pahwests, lai gan Rohmā šawangohhts, efoht aistahwejis katolu basnizas tešibas un waru un to daridams pahwests ziteem garidsneekteem dewis labu preefch-sihmi, lai basnizas tešibas un fawa amata peenahkumus ne-šchaubidamees aistahw zil spēhdami. Ispafchi winam (prohti Ledochowski) pahwesta istureschanahs bijufe par eepreezinafchanu un stiprinafchanu. Tahkahi fawā runā Ledochowski aiskehra politikas leetas, ihpafchi Bruhšchu waldibas istureschanahs basnizas leetas, sihwi apspreehdams un to zeribu isfazidams, basnizas waldiba tatschu fawā laikā dabušchoht wirsrohlu pahr laizigu waldibu un tad ari wina tehwi seme (Bruhšchu Bohlu seme) usplautšchoht. Sinams Bruhšchu Bohli pahr fawa lihdstanteescha Ledochowska runu preezajahs, bet prahtigeē gan fina, ka šchahds preeks ir weltigā, jo no pahwesta waldibas winai nelahdu labumu nesagaidihš.

— No katolu basnizas waldibas reiš runadami peeminešim, ka ta zeriba, ka katolu basnizas waldiba dabuhs wirsrohlu pahr laizigahm waldibahm, naw wiš til stipra, kā to Ledochowski fawā runā isfazijis; to ari peerahda Bahzu ultramontanu awises „Germanijas“ spreedums, kura fafa, ka katolu basnizas waldibai wišur rohdašs preteštiba un winai arweenu nahšchotees gruhāki pret faweem pretineekeem atturetees. To ari war apleezinaht, kad paškatahs uš Franziju jeb uš Spaniju (no Bahzijas ne runahht), kur arween wairaf ultramontaneem rohnašs pretineeki.

Sinas

par juhras škohlu klafchm Dežembera m. 1875. g.

(States N 10. Beigums.)

Reds, tahdi ihpafchigi raksti buhtu gandrihs preefch katra juhras škohlas apgabala wehlejami; zitadi sweineeku un mašo lastu wedeju eedšihweeki, kuru deht ween schihs škohlas teek atwehtas, nemaš šcho darbošchanahs newar isprast. Bet ne wišur atrohnahs strahdneeki, kuri wehletohs un ari waretu tahdus rakstus isdohht. Šcho tufšcho darba weetinu wajaga beedribai apstrahdaht.

Sewastopolē juhras-škohlas augli ari naw wiš til weegli panahkami. Bet beedribas lohžekta, weetiga pilšsehtas wezala Miketa Iljitscha Kasi darbošchanahs mums par drohšchi gaidameem augeem war pilnigi galwoht.

Par tahdu pašču auglu sagaidišchanu jaun-atweramā škohlā Dnegas pilšsehtā mums galwo atkal tureenas pilšsehtas wezala Iwana Pawlowiſcha Worobjewa darbošchanahs. Baltiſchportē, kur tureenas eedšihwotaji juhras mahzibas lohti wehlahs, paredsedami leelu nahkamibu tirgošchanā deht brangas ohstas, — tur tules teefas lungs Michails Wafilsewitschs Demunins dara wišu, zil til ween eespeh; deht labu panahkumu apdrohšchinafchanas.

Deht Goloi ohstas fakams, ka tai par labu Chersones pilšsehtas tuwums, kur tā škohlotajs Dmitrijs Iwanowitschs Dobitschs fawā wehstulē no 20ta Nowembera is. g. stahsta, tagad 65 škohleni atrohnahs, jo wairaf tamdeht, ka peh; Dobitscha t. dohmahm Chersonē škohlenu flaits wairotohs lihds 150, kad waldišchana wehl peeliktu wairaf naudas un juhras škohlu par trihsklasigu nawigazijas škohlu eeriktetu.

Wehl mums atleekahs juhras škohla Kertschā. Schihs pilšsehtas weeta ir til teizama un laba preefch juhras škohlas, ka tur nemaš newar ſchaubitees pahr škohlas uffelšchanu, wehl jo wairaf tamdeht, kad muhfu nodatas beedriba ſchē lohti ruhpejahs.

— Šchē ir ihjumā tahs peerahdiſchanas, uš kuzahm atbalstidamahs muhfu beedriba eespehja pee waldišchanas ſcho škohlu apstiprinafchanu isluhgt.

1874tā gadā beedriba bes tagad apstiprinatahm 8 škohlahm pee waldišchanas wehl luhdja ſchahdu škohlu apstiprinafchanu: 1) Minuſchu ſahdšchā, Wangelu muishas aprink, netahlu no Rihgas; Astrachanes gubernijā ſchahdās ſahdšchās. 2) Tiſchlowā, 3) Wachramejewlā; un ſchahdās pilšsehtās: 4) Astrachanā, 5) Kraſnajā Jarā; 6) pee Behterburgas upes Jacht-klubes; 7) Rostowā pee Dones upes; 8) eekſch Staro-kaſkas; 9) Afjaiſkas kalonijā; 10) Poti pilšsehtā; 11) Anapeš pilšsehtā; 12) Mehweles pilšsehtā; 13) Bernawas pilšsehtā; 14) Afowas pilšsehtā; 15) Berdjanskas pilšsehtā.

Tad wehl dehl klafu leelinafchanas: 16) Ainafchôs, 17) Echerjones pilfsehtâ; 18) Leepajas pilfsehtâ.

Wehl pee fchihm nodohmatahm fkhlahm un eeriktehm peenahza klaht: 19) Noworofijsklas pilfsehtâ, 20) Odefâ, 21) Wosnefenjas fahdschâ pee Onegas efera; 22) Rijbinfklas pilfsehtâ. Dehl daschahm zitahm klafehm tohp wehl westa eepreefchiga farakstifchanahs.

Mofchehlojams tikai, ka fche tit ihfâs finâs newar wifu ifstahstih no tahm dehl apstiprinafchanas preefchâ zeltahm 22 jaunahm fkhlas weetahm. Teikfim tikai ka Odefâ ifgadus tureenâs juhreas fkhlas dohd 2000 f. r. Berdjansklas pilfsehtâ dohd 1000 f. r. par gadu; Boti pilfsehtâ 600 f. r. Leepajas p. 500 f. r.

Zitadi nemohit ir punktës, kur juhreas fkhlas wehl wajadfigas. Nemjim par prohwi Starofcherklas koloniju, kur lihds 200 kugu ihpafchneeki un lihds 1000 juhreas braujeju dshwo, prohtams wairaf, nefa Behterburgâ, Kronstatë, Odefâ u. t. pr.; juhreas fkhla, kuras dehl jaw diwi gadi farakstahs, tur wehl naw apstiprinata.

Ka kasati naw wis weenaldfigi, bet turpreti lohti labi faproht juhreas fkhlu wehrtibu preefch femim, to peerahda kasaku 10ta projektâ punkte ohtrâ pasnojumâ Schurawlewu brahlu beedribai, kur tâ faka: „kas no ziteem, ne juhrineekeem, faweem behrneem grib juhreas mahzibas list fkhla mahzih, tam wajaga par wiku mahzifchanu katrâ gadâ 50 rubl. f. malfah.“ Redfams, ka wim nebuht fkhlu nenizina, bet turpreti winaas leelu wehrtibu pasihst un newehlahs wis, few fchâi leetâ konturentus dabuht no zitahm kahrtahm, tahm fkhla eetapfchanu apgruhtinadami. Tahda pascha wehleschanahs parahdahs ari wehl zitâs weetas: Mihgâ p. pr. ir lohti mahziti laudis pahrelezinati, ka bes Mihgas nefur zitur pee Baltijas juhreas krasteem newajadsetu juhreas fkhlas atwehleht. Zitâs weetas, un ari ne bes eemefta, tapat pastahwedamas beedribas, ka ari kugeneeki bihtahs konkurenzi zaur juhreas fkhlahm, kuras wineem daudf eenahfchanas atnemt. Sinams, atohnahs tapat ahfemes, ka ari eefchemes kaufmani, kuri par walti bihtahs fawu tagadejo brango stahwolli faudeht, kad jaunahs kugofchanas fkhlas buhfchoht eeriktetas un felmigi uf preefchu eefchoht. Sinams, wini zeeni wifwairaf tahdas fkhlas, kuras nefahdus augtus ne-ustrahda. Pee fchahdahm bes gruntes buhdamahm bailehm aismirft, ka muhju tagadeji juhrineefti, tirgofaji un beedribas netiks wis aismalfati no tagadeju kreewu jeb fwefchu semju juhrineeftu kulehm, bet ka algu, wairaf wehl nefa wajadfiga, dohs wineem ta ar katru deenu pee-augdama juhreas andele. Ihpafcha tirgofchanas flote driht dubulti pawairohs muhju ifwefchanu un eewefchanu, kas jaw tagad par 60—80 miljonu f. r. par gadu juhrineekeem darba atnet.

Is fchi wifa ir flaidri redfams, ka beedribas preefch fkhlas leetu weizinafchanas wehl ir kawekti; uf zeta dehl mehrka fafneegfchanas ir un bija lohti daudf apafsch uhdena afminu, kureem tikai ar leelu gudribu un ismanibu war aplahrt apeet. Teefcham wifs beedribas eefahfuma ufdeuwums, — peepalihdsiba mahzibas ifplatifchanai par wifseem tahlajeem Kreewijas juhreas krasteem, ir leels, leelaks un gruhtaks ufdeuwums, kahdu lihds fchim wehl neweena beedriba few nebija ufdeuwufe.

Sinofchanas ralfis no Odefas andeles un manufakturas, Nowembera mehnefti, runa dehl deenwidus Kreewijas tâ: „sehgetu fraktolugi, neluhlojohit uf pulka ruhmes aifnenda-

mahm un lehtahm fraktehm, arweenu warehs ar damfugeem konkureereht un uf wifadu wifsi lohti pamafinahs frakti uf wifahm weenadahm prezehm. Bet kad zaur fchihf konkurenzes fpehlu ifdohtohs, kad ne wairaf tad tatschu uf pufi lehtaki Odefâ afminus dabuht, tad jaw tas buhtu leels winefta.“ Odefas andeles peeminetas ifteifchanas, ka sehgetu flote buhfchoht arweenu ar damflugu floti konkureereht, tohp apleezinatas zaur abahm, mums tuwaham fwefchu semju andeles flotehm — Greeku, kura gandriht tikai is sehgetufugeem pastahw, un Austreefchu, no kuras mums fchinis deenas Triestes juhreas tirgofchanas pahrwalde ir gruntigu norahditaju preefchitijufe. Is fchi norahditaja ir redfams, ka Austrija 1850. g. bija preefch tahfatas juhreas braufchanas; 32 damflugi ar 13,235 tonnehm, 505 sehgetufugu ar 158659 tonnehm (2 tonnes=1 lastës). 1874. gadâ 78 damflugi ar 57265 tonnehm un 516 sehgetu fugi ar 225595 tonnehm. Schë ir seme ar dabigu attihstifchanohs, tur sehgetu flote tomeht aug. kaut gan finams, ka Austreefchu flote lohti daudf dahrgas prezes wed, preefch kurahm, ka faprohtams, damflugi ir labaki. No seemela seemhm mums naw nefas fakams. Tur Angliju ifnemohit grib noftrihdeht sehgetu flotes wehrtigu apfihmeschanu preefch tagadeja un nahlama laika Kreewija, kur mums tatschu wifwairaf tahdu floti wajadsetu zeenih muhju semtopibas un meschu andeles dehl u. t. pr. Bet mehs efam iftehrejuschi beidsamajôs 20 gaddôs 40 milijonu f. r. deht damflugu pawairofchanas. Preefch sehgetu fugeem mums naw neweena milijona.

Nesf kur zilwels ar bahahm kahjahm staiga kungu kaschokâ. Tikai juhreas fkhlas war atdoht un atdohd (labaf nefa 10 milijoni preefch peepalihdsibas sehgetu fugeem) eefpehju muhju darbigeem juhreas krafta eefshwotajeem, eefpehju fahft un ari arween iftureht konkurenzi ar wifseem ahfsemneekeem. Tas, kas masâ mehrâ tagad Widseme un Kursemë redfams, parahdifees daudf leelakâ meerâ pee wifseem muhju juhreas krasteem. Mahzitee juhreas kraftu apdshwotaji, nemaf damflugu flotes attihstifchanas nefawedami, eerahdihs drihsumâ muhju sehgetu andeles flotei to fwarigo weetu, kura winai ihsteni Kreewija peeder.

Azim redsoht daudf no muhju beedreem to jaw eepreefch fajuftdami; tik lihdsjuftdami ar beedribas ufdeuwumeem wifpahrigi beedru flaitlis ir tik ahtri wairojees.

Beedriba apeedama peeminetus apafsch uhdena afminus, pee apgaifmotas finazu ministerijas eefkatas, kura finanzu buhfchanu Kreewija wehlahs pahrlaboht, bes fchaubifchanahs fpehj ispildih wifu, kas eepreefch neween tik preefch fkhlu zelfchanas, bet ari dehl scho labdarigas darbofchanahs publjahs. Tahdâ wifse tahs naw wis behdas, bet turpreti leels preeks, ka waldischana nefteidsahs wis jaunâs juhreas fkhlas apstiprinaht, kameht ne-afshst, ka fkhlu darbofchanahs ir pilnigi drohfscha un netrauzeta. Ta buhfchana, ka preefch Kursemes ween 8 fkhlas ir apstiprinatas, uf kurahm lohti maf lihdselku teef fafneegti, mums brangi peerahda, ka ir wif jti muhju juhreas krafti ne taps aplaunoti ar Kursemi salihdsinoht, tik driht ka waldischana atradihs, ka jaun-apstiprinajamo juhreas fkhlu uf preefchu eefchana nebuhs flitaki apgahdata ka Kursemes. Schë atwerahs plajchs darba lauks muhju beedribai. Par peemehru: Sahmu fala ir pilnigi un lihdsigi no brangeem juhrineekeem apdshwota; juhreas fkhlu darbi jaw fche ir no 1868ta gada no augstaku tureenâs ad-

ministracijās cefahāta; beedribas lohžeklis Widsemes gubernatora kungs, kā ohrās sīnās par 1874 gada teiktis, luhdā beedribas waldischanu, lai kahdās juhrās flohlas preekšč schihs falas isluhds. Pehz tam tika us tureenu us beedribas rehkinuma subtihts Ainašhu flohlas flohlotajs Dahl k. Bet darbi lihds schihm laikam ir wehl lohti maš us preekšču gahjušchi. Sgaunu gubernijā 650 werstu garu juhrās kraštu fchogad tīkai pirma juhrās flohla ir apstiprinata. Behterburgas gubernijā fchi leeta naw nebuht labaka. Nemas us tam neluhkojot, ka 1872tā gadā gubernijas pahrwalde pehz tahm no manis, pehz juhrās kraštu ismeklešchanas, fastahditahm sīnahm, nospreeda 10 juhrās flohlas eerikteht, wehledamahs winas nosaukt par „Behtera flohlahm“ deht peeminas, ka Behteris Leelajs 200 gadus preekšč tam bija peedšimis; neluhkojot us tam, ka pahrwalde wehlejahs trihs tahdas flohlas jaw 1872trā jeb 1873fchā gadā atwehrt — tagad 1875tā gadā tīkai weena flohla ir Narowas aprinkī eerikteta, bet ohtu, kura jaw 1871mā gadā Lebjaschōs ir eerikteta, newar nemas par juhrās flohlu faukt. Pat Behterburgas upes Zacht-klubes flohla, preekšč kuras kapitāls no 5000 f. r. ir falasihsts un muhšu beedribas gohda-beedris Wina Keiserisķa Augstiba Leelstis Meksėj Meksandrowišk katru gadu pa 200 f. r. dohd, — naw wehl atwehrt. Ladogas un Dnegas esaru kraštōs wehl naw neweenas flohlas; behdigs flats ar kursemi falihdsinajot! Tahlā seemeli, Archangeles gubernijā, teefa, jaw no 1868ta gada weenā reisā ar kursemes gubernatoru, Sumfķas meestā fahka lihdszeitigi us fcho leetu luhkoht, kā jaw peeminehts, bet farakstīchanahs gahja til lehnām, ka flohlu tīkai 1871mā gadā wareja atwehrt. Teefa, Archangeles gubernijā, tagad fķaita jaw 6 flohlas un war zereht, ka administracijās, kohpā ar muhšu tureenas beedribas nodatu puhlefees, ka mahzibas, kā waijadšigs, kahpeenu pehz kahpeena wairak attīstītees.

Deenwidōs, preekšč Kaspijas juhrās ir tīkai weena flohla, Gurjewā, Uralfķas Kasaku semē, bet fchē buhtu wehlejamš, kā us schihm juhrahm tīktu eedehtihsts prahts us juhrneežibu, bet tas til ir wišwairak Astrachanas gubernijā eephejams, kur beedribas lohžeklis, gubernijas pahrwaldneeks, N. N. Bippen kungs luhds, lai isluhdoht 4 flohlas, tad wehl Nišhni Nowgorodā, kur faweenota upes un juhrās flohla nodohmata. Ašowas juhrās malās, aplahrt „rahmas“ Dones upes krašteem ir wehl pilnigs klufums juhrās flohlu leetās, tahdeem wehrtigeem juhrneeku wideem, kā Kostowā pee Dones, Starofschertafķā un Afajā, (ir wehl ari zitas weetas), ir lohti flohlas waijadšigas, jaw nemas nepeeminohht no juhrās kraštu pilšehtahm: Mariupoles, Berdjansķas, Genitšhefķas, Žeifķas, Lemruķas. Kad jaw wišās fchinis weetas buhs juhrās flohlas, tad wehl Ašowas juhra nebuhs tā apgahdata ar flohlahm, kā kurseme. No Melnas juhrās jaw newar neko fchinī leetā aishneemtees. Kahda tur tagad ir juhrās buhščhana, to israhda peeminehta Odefas andeles un manufakturas komitejas sīnojchana, peerahdidama to buhščhanu, ka puda prezēs aishweščhana no Odefas lihds Nikolajewai (us damstugeem N. D. B. un Lorg) 9 k. f. maksja, bet lihds Londones ar ahrsemju fugeem 14 kap. f. Prohtams, ka pee tahdas buhščhanas mahziti un nemahziti ahrsemes-juhrneeki paslepu jeb waligi nem dalibu pee klahumā buhdannu mantu isweščhanas, un tamehr, ka Baltijas juhrā, beidsamajā laikā, Wahzeefchi pee Bruhščhu juhrās krašteem pehz awises „Gansa“ isfludināšcha-

nas ar erehtibu nomana, ka Widsemneeki un Pini fahk dalibu nemt pee wīru juhrās krašteem eekšč preekšču wadaščhanas. „Gansa“ dohma, ka Kreemus waijadsetu tīkai tad pee tahdahm braukščhanahm veelaist, kad Kreemu waldischana, lihdsigi zītahm, wakara ahrsemneekem brihwibu atlaus preekšč preekšču weščhanas. Sinams, fchis gan wehl naw wehlejamš, bet war teikt, ka Pīnu, kā ari Widsemes un kursemes fraktes wedeji ari tagad jaw pee pilnigatas weenadibas neneeka nepaspehletu. Kur ir mahziba, tur ari ir attīstīščhanahs, kur ir fķaidra aprehķināščhana, tur ir spehls. Rabagi Sahnneeki, duhščhigi bet nemahziti juhrneeki, kahdus gadus atpakal gandrihs badā nomira, (kā ari Dnegas esara krašta apdsihwotaji), kamehr par dauds bagatee Angli us teem pascheem juhrās krašteem wehl wairak tīka bagati, pahrwešdami no tureenes prezēs us Angliju un atpakal. —

Peesihmežums. Schihs sīnās is Kreemu raksta, VII „Бюллетень о мореходных классах за Декабря 1875 г.“ no Ehr. Walde-mara k. fastahohihts, ihfati janemtas, ir Latweeščhu walodā tulgotas.

Wezu laiku eeradumi.

Mani behrnibas laiki man tā preekščā lidinajahs, it' kā tee wakar buhtu notikufchi, tee kalni un eeeljas, tahs biršites, kur putnini dšeedaja, kur es ar fawahm mahščahm ohgas lasiju; wišs ir man wehl peemina. — Un to ari neesmu aishmiršis, ko mani wezaki un kaimini darija, kā fwehtkus un dšihres fwehtija, un kahdas drehbes gohdibās wallaja, wišs to laiku bija zītadi, kā tagad. — Es ari newaru no zītureenes ko sazihht; kā til to, ko no faweem wezakeem un kaimineem, fawās jaunibas deenās esmu redsejis un peedšihwojis, zitas malas eeradumš es nesīnu.

Gefahščhu no Jauna gada. Jauna gada wakara wiš darbi tīka preekšč faules no-eeščhanas pee malas likti, tad wiš gahja pirti nomasgatees, jo tad buhščohht balti us wišu gadu! Pehz pirts tīka pahitari notureti, un tad wakarinas pa-ehstas. Saimneeks preekšč wakarinahm noneša alus kanuu un maiši, sirgu stali un rijs; faimneeze atkal zītu lohpu stalōs un pirti, lai Jauns gads malas tukščas ne-atrohdoht. Ohtā deenā atkal paschi ar faimi maiši turpat apchda un alu isdšehra. Pehz wakarinahm puifchi un meitas publejahs daschadi, gribedami nahklamibu sīnah. Puifchi pee semēs apsehdušchees, meta kurpi ar kreisu kahju pahr galwu, kad kurpes degums nokrita us galda pusi, tad ir palitščhana, kad us durwim, tad ja-atstahj, kad us muti, tad jamiršt. Meitas gahja aitu stali annu kert, ja nokehra annu, tad dabuhs bruhrganu, ja aitu, tad japaleek meitā. Tā wiš palika nomohdā lihds pusnakti. Tīklihds ka pirmāis gailis dšeedaja, tad nama tehws usnehma Jaungadu ar to dšeesmu: „Deews palihds Jaunu gadu fahkt.“ Pehz tam zits zitam laimes wehleja un gahja guleht. No rihta, kas til wareja, gahja basnizā un pehz pee kaimineem jeb radeem brauza weesbās, jeb paschi mahjās weesjus fagaidija.

Tunu wakara (t. i. gawenu wakara) juhķas galwa bija jawahra. To faimneeks paslepen ar uhdens fpani bija us istabu usnesis; pehz kahpa angščā ar pahtagu to Tuni semē dšihht, apakščā waijadseja ganeem un meitahm to Tuni fagaidiht. Saimneeks fauz: „Ušč! ušč! Tuni semē, gaideet! gaideet! wišč jaw fkeem.“ Gani un meitas maišus isplah-tijufchi gaida; — us reis: blaks! uhdens us galwu un pakal tam Tunis. Kad gani labi apleeti, un Tunis maišā eekriht,

tad tai gadā zūklas labi isdohdāhs, bet kad gani fausi pa-
leel un Tunis semē nokriht, tad zūklas sprahgstoht.

Leelā Beeldeenā gaismai austoht, meitas istabu isflanziju-
fchas, noneja mehflus us krusā zelu, un tur nomet, bet
mahjā nahtoht newaijaga atskatitees, tad blufas un mušchas
tai gadā nebušchoht: Un pašchas eet tekoščā uhdeni masga-
tees, tad wefelas bušchoht. Sainneeze preeščā faules leht-
ščanas iset us ganibahm, tur peeſeen dweeli pee kreifas
kahjas, tā la lai wiš gar semi welkās, un tur krusim pah-
staiga: pahnahkusi to dweeli ismaſga, un ar to uhdeni goh-
wim muguru noglauda un to, kas atleel, pee gohwju dšehreena
peeiej, tad gohwim bušchoht labš peens, un raganas neko
newarešchoht padariht. Un ko meitas un ſainneeze dariju-
fchas, to newaijaga ziteem redšeht, tad ešoht wiſa ſkunste
par wolti. Wuifchi, kad faule uslehkusi, wed ſirgus pee upes
waj peldina, jeb tapat nomasga, tad bušchoht ſtipri un
wefeli.

Kahdu nedelu preeščā Leeldeenas ſwehtkeem, tohp behrju
ſari uhdeni eemehtti un ſitumā nolikti, lai isplauſt. Un
Leeldeenas nakti eet wuiſchi un meitas ar teem ſareem par
ſaiminu mahjahm oħlas (pautus) melleht; tur eegahjuſchi is-
tabā, ſaimneeku un ſainneezi, un wehl zitus, ar teem ſareem
kapā, un ſauz: dehj pautus! dehj pautus! Kamehr kapajās,
ziti apakščā gultahm paleel, un kad neko nedabu, tad gultu
us augſchu pazet, tohs guletajus iſgahſch semē, un paſchi aiſ-
behg. Kur kahdas oħlas dabu, tur katrā gultas ſuhri weenu
ſatu ſaru eebahſch un eet atkal zitur. Bet kad ee-eet tahdā
namā, kur ſaimneeks ir uszehlees, tad paſchi dabu pehreenu.

Leeldeenas ſwehtki bija preeka ſwehtki, wezi un jauni
ſchuhpojās un ar oħlahm ſpehleja. Meitas pirmu deenu
pret wataru taiſija platas gulu weetas, us ſtateem zelam
preti, lai katris redšeht war, kur meitas guk. Mahtes jeb
ſaimneezes eedewa to ſkaiſtako deki, ar ko gultu apklaht,
tad meitas dšeedadamas iſgahja, lai wuiſchi dšird, ka ir iſgah-
juſchas laukā guleht. Wuifchi jaw seemā pataiſjuſchi kohla
taures, tee wehl wehlu nakti puſſch un ſinge un pehz eet
pee meitahm klaht guleht. Kaiminu pagasita wuiſcheem wehl
bija tahda mohde: kas rudenī gribeja prežetees, tas wiſur
eedams jeb jahdams tauri puhta: weenadā ſkanā. Trā, trā,
trā, trahrah! lai ziti dšird, ka bruhtgans ešoht.

Wafaras ſwehtkōs, pehz puſdeenās, ta leelaka ſpehle bija:
ripas ſiſt; wihri un wuiſchi diwōs pulkōs noſtahjuſchees, par-
widu ripas ſweeda, ko ar kohkeem ſagaidija, jeb atſita at-

paſak, kur ne reti zits par kahjahm jeb peere ſweedeenu da-
bujā, lai ari ſila weeta paliktu; bet par launu tas netapa
nemts. Seewas un meitas uſwaretajus un paſpehletajus
apſeedaja.

Pirmu reiſ pawafarā, kad gohwis ganōs iſdſina, ganō ar
ne-aifſlehtu atſlehtu, trihs reiſ ganamam pulkam aplahrt
tezeja, tad atſlehtu aifſlehtsa un lohpu widu eefweeda, tad
lohpi neklidihš, bet kā ſaſlehtgi kohpā tureſchotees. Bee-
gulneekam ſaimneeks dewa iſwahritas oħlas lihdt, lai tur, kur
ſirgus ſapin, apehd; tad bušchoht ſirgi apati. Kad gohwis
pahdſina, tad gani un ſainneeze tifa ar uhdeni apleeti, un
tad wiſi zits ar zitu lehjās, tad bušchoht dauds peena un
wefeli lohpi.

(Turpmat wehl.)

Sihki notikumi is Rihgas.

Bahr to M. w. 13tā numurā ſinoto ugunš grehku Kahrtu
eelā waram wehl ſchahdas ſinas paſneegt: zaur mineto ugunš-
grehku 16 ſamilijas, pa wiſam 80 zilweki, ešoht palikuſchi
beſ kahdas mantas, gandrihs tihri kaili, jo ugunš wineem
bija uſbrukufe nakti guloht. Preeščā wineem ir pee Wahzu
un Kreewu awiſehm cenahkuſchi 800 rbl.

— Tai 5tā Aprili pulkſten 12 deenā teatera-zedelu neſejs
S. N. Pehly pakrita Romanowſkas eelā un bija noht. Peh;
ahriſtes leezibas Pehly miris ar ſchlaku.

— Tai 3ſchā Aprili pulkſten 9 no rihta pa Deewa kal-
poſchanas laiku tifa is Nikolaja baſnižas no altara noſagts
ſudraba trauks, 30 rubku wehtibā.

Atbildes.

- S. R. — a. Zuhju rakſtu pahr „dšeeſmu grahmataš trufſtumu“ atſchahm
ſchim brihſcham ne-iſleetonu, jo pahr ſcho leetu jaw ſawā laikā rak-
ſihts, lai gan lihdt ar jumš noſchelojam, ta wehl lihdt ſchim naw
Wibſemes Latweeſchu dšeeſmu grahmataš jauna druka dabujama.
- S. S. — R. Zuhju „iſſkaidrojumu“ tifat pa- iſhinatu waram uſnemt, jo
tahš peerahditas kludās naw til ſwarigas, tad garatas pretoschanas
wahjabsetu.
- R. M. — S. Zuhja rakſtus ſanehmam, bet klapt peelitro rubti tur ne- ar-
radam. Sludinajumam ſawi lawekli.
- bg.— Rakſti, kuru ſaraktiraji naw redaktijai ſinami, neteel uſnemti.
Redaktija.

Lihdt 9. Aprilim pee Rihgas atnahkuſchi 80 kugi un aiſgahjuſchi 64 kugi

Atbildedams redakteers Ernst Bates.

Sludinaſchanas.

Naudas-papihrus.

Uſdewu biketes no pirmas un oħtras iſleeneschanas,
Wibſemes un Kurjemes atſalamas un ne-atſalamas
lihtu-grahmataš, bankbiketes, inſtrijiones, Celſch-
Rihgas un Abr-Rihgas 5 1/2% lihtu-grahmataš,
wiſadas dšelſu-zelu atlijas un obligacijones un t.
pr. pehēt un pahrdohd pehz latra laika wehtibas

G. S. Salzmann,

Kantoris Rihgā, Raklu-eelā, „Stadt Londones“ trat-
teeri, apakſchējā tahſchā.

Leelaku kohla, glihti kuhwetu

fabrika mahju

ar eewilttu gahſas- un uhdens-eeritti un ar tur-
klaht peederigu arunto-gabaln, pee pilſchetas go-
nibahm, pahrdohd

Georg Thalheim.

G. Armitstead'a Keegeſu: zepli,
Wolgundā, war laiwineeki katrā laikā
keegefus dabuht us Rihgu weſt. 5

Bullis

ir dabujams Suworow-eelā N 80.

Za mahja Ritter- un Wagonu-eelu ſuhri Nr.
113, ir pahrdohdama. 3

Iſhteno pirmahš ſortes

Belgeeſchu wahgu-ſmehri
muzas baſchadā leelumā un taſtēs, dabuja un pah-
dohd lehti 3

N. Marſchuk un beedris.

Kantoris: leelā Ring-eelā N 11.

Pag.-ſkohlotajs

ar labahm leezibahm, kurſch ari Wahzu un Kreewu
walodā proht mahjibu paſneegt, teel preeščā Sun-
taſchu pilš pagasita mellehts. Peeteiſſchanahš un
notaiſſchana pee Suntaschu pilš pagasita-waldibas
tai 9. Juni ſch. g.

Suntaschu pilš pag.-waldibā, 3. Merzi 1876.

Suntaschu pilš

pagasita-lohzeſkem, kuru Rihgā un Rihgas turumā
dšiwō, tife

29. un 30. Aprilī ſch. g.

no pulkſten 10 lihdt 12 preeščā un no pulkſten
3 lihdt 5 pehz puſdeenās paſes pahrmihtas Luſtig
(Wirt L.) eebrauzamā-weeti. 1

Suntaschu pilš pag.-waldibā, 3. Merzi 1876.

Jauno, sīms zilvēts 30 gabus vežs, ar grubtu walodu, no wīdeja auguma, ar lumfcheem mātēem un balenabardu, apgehrtis laščolā ar lumfču wab-malu un augstu žepuri uš galwu, iſgabja no mah-jahm treščbeem, tai 31. Merži un atpaſat naw nah-jis. Kas no ſcho jaunu zilvētu lašču ſinu wa-retu doht, taš teel luhgis, Rihgas poližejai nadoht.

Sludinajums.

Pehz eefneegtas luhgſchanaš tifs tai 13. Aprili ſch. g. pulſti. 2 deenā, pee Juglas tilta pahrdoh-taš uš wairakſohliſchanaš pret tuhlit nomakſchanaš taš turpat ſatrautoš 7000 preeſchu plantas, daſcha-dōš garwās, partijās no 100 lihoš 500 gabalu. Ez pirzejeem buhtu eefpehjamš weeglati un leſ-taki uš tureeni noſluht, tad minetā deenā pulſti. 12 puſd. pee dſeſs-zeta braužeena peeſlejothoš ees no Miſlgrahwa lihoš pahrdohſchanaš weetai damſtuģis *Carriet* un pehz uhtupes beigahm nahš atpa-lat uš Rihgu. (Braufſchanaš zena par biķeti 35 L.) Rihgas brugu-teeſā, tai 6. Aprili 1876.

M. Wulf.

Rihgas hipoteku beedriba.

Teem pee Rihgas hipoteku beedribas peeſtabju-ſcheem imboldiju ihpaſchneekem teel zaur ſcho at-gahbinahš, ta

puſgada intrefes

par to wīneem aiſdohtu naudu ir tai laiķā no 15. Aprila lihoš Aprila beigahm ja-eeamſta, un ta pehz ſcha termina beigſchanaš pehz beedribas li-humu § 66 buhš ſtraupes intrefes 1 prozente no taš ne-aiſmalſataš nauoas jamakſa.

Direkſija.

Kohpaſchneekem,

taš Rihgā un ap Rihgu dſihwo, teel ſinamš da-rihts: la pagalia-wežakais buhš Rihgā Luſtig ee-braufſchanaš weetā tai 1. un 2. Mai ſch. g. un paſes pahmainihš.

Sehjes = m u i ſ ch ā, Krimuldes baſnijas draudſē, teel ſemneeku mahjas pahrdoh-taš un ir ta peeteiſ-ſchana no 15. ſch. m. lihoš beigumu pee muiſchas-waldiſchanaš.

Tihriģis zilvēts,

teel preekſch ſmalķu leetu iſnehſaſchanaš mellehts Stabu-eelā (Säulenſtr.) N 35, ſebtā, maſā mahjina.

Seeweſchi preekſch lupatu ſor-teereſchanaš.

Seewoš un meitas atrohō paſtahmigu darbu pret labu lohni pee lupatu un papihru ſorteereſchanaš **alkjiu papihru fabriki**

Sirgu- un maſahš Kaleju-eelu ſuhri un Lihgatē pee Behſim.

Par eeweħroſchannu.

Been. lauzineekem un paſiſtameem zaur ſcho daru ſinamu, ta eš no 1. Mai ſch. g. jaunu

ſtaiptehriweſchanaš, drulafchanaš nu kemiſtaš maģeſchanaš-eerikti atwehriſchu Limbaſchōš.

Turklahš ar laipni luħdju liht weħra, ta man ir tee wiſu ſmalķatee franjuſchu drulaf-muſteri preekſch drehbeħm, tā ari ſmulas bordaš preekſch laſateem, ſchalehm, ſpažeer-ſwabteem u. t. pr., un ta eš wi-ſuš augſchā minetā erikte preekſchā nahdoamuš dar-buš, labi, riktigi un par mehrenahm zenahm taiſiſchu.

J. J. Houſen un beedr.

No zenures atweħlehts. Rihgā, 9. Aprili 1876.

Driķehts un dabujamš pee biſſchu- un graħmatu-driķetaja Erſti Plateš, Rihgā, pee Behtera baſnijas.

Tē klahť peekifumš ar ſludinaſchanaħm.

Sirgu tirguš

tifs ſchogag beht ſweħtbeenas tai 19. un 20. Aprili **Umurgas draudſē** pee **Ahſter Luħding kroħga** noturehts. — 1

Lehtuš gruntu-plaſtſchuš

preekſch toħta-buhweħm, piſſeħtas tuwumā Pehterb. **Ahr-Rihgā** pee **Dſirnawu-** un **Weiſchugrenz-eelaš,** **pahrdohd** ſem labēem makſaſchanaš nolihgumeem 2

Georg Thalheim.

Gruntu gabals,

300 kwadrat-aſu leelaš, pee **Aleſanbera** wahr-teem, ir **pahrdohdamaš.** Tuwataš ſinaš Suwo-row-eelā N 90.

Mahja ar wiſu grunti

ir **pahrdohdamaš** **Makſawaš** **Ahr-Rihgā,** **Farber-eelā** N 4a. Tuwataš ſinaš turpat.

Jauna mahja

toħp **pahrdohda** ar labu norumu. **Stairalaš** ſinaš war dabuht **Pehterburgaš** **Ahr-Rihgā** maſā **Mironu-eelā** N 4, pee **Jeħtaba** lapeem.

Wiſaugſtaki apſtiprinataš

Pehterburgaš beedribas „Madefchdaš“

pahmalbiba dara zaur ſcho wiſeem ſinamu, ta ſohi, ſihmejothoš uš beedribas liķumu pawairoſchannu, tagad nem pret ari

apdroħſchinaſchanaš pret nguni

uš wiſadahm luſtamahm un nekluſtamahm mantahm.

Beſ tam beedriba, tapat tā lihoš ſohim tā ari uš preekſchu, uſnaemš wiſadaš apdroħſchinaſchanaš pret **juħraš, upuš, fanaluš, eſaruš un zela ſuhtijumu ſtahdehm,**

tā ari pret mantibu-ſuhtijumeem eekſch- un aħſemēš.

Preekſch wiſahm ſohiſh beedribas darifchannu nodataħm apſtellemumš preti nemt peedahwahahš zaur pilnwari apleezinahš

agents M. Augsburg,

Reformirtu-eelā N 6.

Boħmwilnaš deegus

preekſch auſchanaš tagad par ihpaſchi ſeminateem zeneem,

audekluš preekſch krekleem un gultaš draħnahm,

puſaudekluš (dowlaš) 8, 9 un 10 oħl. par 1 rbl.,

galdauntuš, ſalwojeteš un dweektuš,

wirſkrekluš, helſkinuš, ſtulpeš, krahguš, kruħſchu: un **ſtulpu-knoħpeš,**

wiſlabakluš gumi galofchaš preekſch ſeeweſcheem, wiħreeſcheem un behneem,

leektuš ſchirmuš leelā iſweħlē,

ſauleš ſchirmuš wiſaš ſortēš un leelā iſweħlē par weħl nebijiſcheem **gauſchi** leħteem zeneem peedahwa

P. Lerchendorff,

ſalku- un **Schkuħnu-eelu** ſuhri N 13.

Zaur ſcho daru wiſeem ſinamu, ta eſnu atweħriš **Geekſch-Rihgas** leelā **Jauna-eelā, freiſſkohlāš** namā jaunu

ſpirta, brandwihua, likeeru, balsama nu meeku pahrdohſchanaš=weetu

ir paſcha fabriķa.

Rihgā, 27. Merži 1876.

M. Wolffſchmidt.

No poližejaš atweħlehts.

Kapteinis ar sawu fuga-puifu.

(States N 13.)

Agri no rihta plohistis dewahs juhra. Wilsons stahweja pee stuhres, kamehr Juris sehgele pret wehju tureja. Plohistis gabja puflihdj ahtri pret seemeteem. „Kad mehš s'cho wehju paturefim," Wilsons fajija, „tab mehš 10 stundu laika falu fasneggfim."

Upmainidamees tagad ari Juris tureja stuhri un beidsot, tab tee it nelahdu gaisa pahrgrohssthanu nepamanija, wini drihststeja stuhri ar diweem strikeem peeseet, lai to arween tuwodamohs falu labaki waretu apflatitees. Drihs ari wini atfina, ka tai jaunai falai gan wairaf nefa peezas reises leelakai wajjadseja buht.

Tas plohistis tuwojahs pa tahm starpahm kahdam ar daudf fohkeem apaugustham juhraš lihbumam. „Ta fala ir ap-dsihwota," Wilsons fajija un rahdija us kahdu schauru, silu duhmu strihpu, kura tur pakalne redsama bija.

„Es redsu zilwekus!" Juris issauza us kahdu tahs arween tuwodamohs falas weetu rahdidams. Un pateestham stahweja tur kahdi zilweki nahkdamu plohistu apluhkodami.

„Tee ir Giropeeschi, warbuht muhju zela draugi," kapteinis fajija, „kad Faringa ir starp wineem, tab ar mums tohti flitti stahw."

Ari Juris atfina ahtri, ka tee nelahdi meschoni nebija un nu tee abi redseja, ka weena leela laiwa tika atraisita un wineem pretim aireta. Arween tuwaku nahza laiwa un usmanigi luhklojahs Wilsons us to wihru, kas pee stuhres stahweja.

„Tas ir Faringa," winisch fajija beidsot un gabja us sawa plohistu pakal-galu, tur to stipri peeseetu stuhri kert un us kauščanohs jagatawotees.

Pa tam tee fweeschee bija us kahdeem pahri simts fohleem tuwojuščees. Peepesti wihri issauza laiwa: „Tas ir kapteinis!" „Bet kas tas ohtris ir?" kahds matrohsis prastija. „Kad nemaldohs, tab kas ir fuga puifa, Juris." Tas pee stuhres stahwedams wihrs nerunaja ne wahdu.

Tiklihdj Wilsons bija pahrelezinajees, ka neweens zits ka Faringa pee stuhres stahweja, tab winisch ari sinaja, ka wineem abeem nu buhs jamirsk. Weens grubdcens nestipram plohistam un tas bija beigts. Tapeh; winisch mehginaja plohistu no laiwas issargah, kura ka bulke pa uhdens wirsu atščahwahs un ar leelu waru plohistam usstrehja. Plohistu preeščgals gabja pufchu, masais mastinisch lihgojahs un eegahsahs ar abeem nelaimigeem silos wilnds. Matrohschi bija no airu benkeem uszehluschees. Lai gan wini kapteini nemihleja, tomehr wini gribeja to isglahbt.

Tagad slihkonu usnahza atkal angščam. Juris peldeja us laiwas pusi, bet Wilsons, ka rahdijahs, palihgu nizinaja, jo winisch palahwahs wilneem. Kahds lihdsjeetigs matrohsis pafneedsa tam nelaimigam sehnam sawu airi; sehns peekehrahs pee aira un taya isglahbts.

„Palihdseet kapteinim!" Juris issauza, kad laiwa bija tumama. Jaw matrohschi gribeja airus nolaisit un sawu wezo kapteini isglahbt, kad peepeschi Faringa ar spehzigu balsi teem issauza: „Atstahjat to nerru! Juhs redsat, ka winisch juhju palihgu negrib! Baj tab Juhs nesinat, ka mums klahfees, ja winisch muhs wijus preešč juhraš brauzeju-teečas aiginatu?"

Schee wahrdi matrohschuš attureja. Lai gan wini Wilsonu

ne-eenihdeja, tab tomehr wini sinaja, ka kapteinis arweenu bija rahdijees bahrgs sawas pawehles un ka wini fugi atstahdami ar to wirsu bahrgalo teeju tikščohht nostrahpeti. Gan wini sahka aireht, bet ne lai kapteini glahbtu, bet tilai lai pee krašta atpakal kluhtu. Tik ko isglahbtahs Juris bij pamanijis, te winisch waimanadams us laiwas malu kahpa, gribedams juhra leht. Wilsons, kas ka ismanigs peldetajs lihahs few no wilneem nest, to pamanijis, issauza:

„Baleez turpat, Juri, atstahj mani manam liktenim. Deews lai maneem eenaidneekem peedohd!"

Schee wahrdi padarija zeetahs matrohschu firdis mihtstas. Pret sawa wadona gribeščhanu wini greesa laiwu us kapteina pusi, wairaf rohkas kapteini drihs fahkera un kapteinis isglahbts guleja us laiwas dibena. Bet winisch bija ta peekusis, ka pagihba. Wina ustizigais draugs Juris lika wina galwu sawa klehpi un berseja wina peeri un denius, kamehr laiwa ahtri kraštam tuwojahs.

IV. Behgščana un glahbščana.

Kad Wilsons nahza atkal pee famanas, tab winisch atradahs kahda ala. Wina kahjas bija fahseetas un nu winisch atfina, ka Faringam bija isdewigs brihdis pee sawa eenaidneeka atreebtees. Winisch manija, ka winisch no kahda matrohscha tika stipri apfargahs un no behgščanas nebija ko dohmaht.

Wairaf deenas Wilsonam wajjadseja tai zeetuma palikt. Juhraš-suna gala un uhdens bija wina weeniga bariba. Deen un nakti weens matrohsis staigaja preešč alas zauruma. Sen Wilsons wehlejahs labaki nahwi zeest nefa starp faween eenaidneekem zeetuma smakt. Wina dohmas aisgahja us Amsterdames pilsehtu, kur wina mihta seewina un behrnini winu gaidija. Ar tahdahm dohmahm nopuhlejotees winam peenahza atkal wakars. Dohmadams Wilsons guleja us zeetahm zifahm, te peepeschi winam israhdijahs, ka kad kahds winam tuwotohs. Winisch dohmaja, ka buhščohht Faringa. „Tas laundaris nahf tewi nonahweht," winisch fajija pee fewis un tad fataisijahs, sawu dsihwibu zil spehdams aistahweht.

Tuwaku jo tuwaku nahza tumšcha ehna. Tagad stahweja nelaimiga kapteina preeščah un rohkas istteepdama fajija: „Baj Juhs tas esat, kungs?"

„Baldees Deewam!" Wilsons atbildeja preezigš, „ka tu tas esi, Juri."

„Klufu, kungs," Juris tščukstjeja, „wehl wakts naw glušchi zeeti aismiguše." Tohs wahrdus fajijis winisch raudsija peh; kapteina faitehm un tahs pahrgreesa.

„Kur tu biji, mans dehlš?" Wilsons prastija wala tikufchohs lohzehtus bersedams.

„Es Jums ihfi sawu stahstu pastahstischu," Juris atbildeja. „Peh; tam kad pee krašta nonahzam, Juhs tilat fahseeti un schai ala eenesti; bet mani wini laida wala. Wairaf reises matrohschu fapulze tika notureta un schodeen Faringa nospreeda Juhju nahwi. Lai gan daudf matrohschi tam pretim bija, bet tab tomehr tas nelo nelihdseja, winisch tohs pahrunaja un ta tad tika Juhju nahwe, ka es dohmaju, jaw us s'cho nakti nospreesta, bet ar Deewa palihgu grabam tai isbehgt."

„Es pateizu tew par sawu usfzigibu, Juri," Wilsons fajija, „tagad man nefas zits ne-atleel ka mirt."

„Lai Deew's muhs no tam pafarga,“ Juris fajija; „wakt's gut,“ nahlat man pakat.“ To fajidams winſch palihdſeja kapteinim uſjeltees un abi atſtahja 'alu, kahpa tam krahdamam matroſhim pahri un nonahja laimigi lihds juhrai.

„Behjſch ir iſdewig,“ Juris fajija, „winſch muhs uſ wezu ſalu nonesih. Laiwa ir til ar ſchnohri peefeeta, ſch'e wina ir.“

Wilson's kahpa laiwa eelſch'a, kamehr Juris ſchnohri at-raiſija un tad ari eelehja. Nebij ilgi, kad wini jaw uſ juhras wilneem ſchuhpojahs. Bet nakts bija til tumſcha, ka newareja laiwas zelu nojehgt. Wini padewahs Deewa roh-las, peefeetja ſtuhri un iſteepahs uſ laiwas dibena, kahdas ſtundas noguletees. — Til ko bija gaiſma manama, kad Wilson's atkal uſzehlahs, apſkatitees, kur winu laiwa tagad atrohдахs. Behjſch bija noſtahjees, lehnam kuſtejahs laiwa uſ deenwideem. Zil tahtlu winſch ari ſkatijahs, nekur ne-bija ſala manama. Nekas, nekas ka tikai ſila juhra un debes' bija redſamas. „Deew's debes'!“ kapteinis iſſauza, „tad meh's ſch'ai reekſta ſch'aumala uſ plaſch'as juhras atroh-namees, beſ baribas un glahbſchanas!“

Uri Juris bija uſmohdees un luhlojahs, waj par laiwas galu tahtum'a kahdu ſalu ne-eeraudſitu.

Beepeſchi winſch eebtahwahs: „Kugis, kugis!“

Birm'a agu-mirkli Wilson's dohmaja no Faringa, kureſch wineem warbuht pakat dſenotees, bet ahtri winſch pahrlleezi-najahs, ka bija kahds leel's sehgetu kugis. Ahtri winſch greeſa ſawu laiwa uſ to puſi un winam bija preeks redſoht, ka at-tahtums no wina laiwas un kuga arweenu palika maſaks.

„Meh's eſam glahbti!“ kapteinis preezigi iſſauza, „jo kad kugis ſa-wu zelu ne-iſmaina, tad mums wajjaga diwu ſtundu laika fatiktees.“

Juris bija ſawus kamsolus nowilzis, uſ kahrts galu uſ-bahſis un wizinaja to ſchurp un turp. Pa tam kugis nahja arweenu tuwal un tuwal un nu wini to paſina par kahdu Franzuſchu kara-kugi. Tagad wini pamanija, ka kahda laiwa tika nolaiſta un wineem pretim nahja. Iſhi pehz tam at-ſkaneja preeſchgal'a ſtahwedama wirsneeka halfs: „Kas Juhs tahdi eſat?“

„Kaptein's Wilson's no Hollandeeſchu kuga Seemel-swaig-ſnes,“ bija ta atbilde.

Behz ſcheem wahredeem fanahja abas laiwas kohpa. Wilson's un Juris tika pehz ſtundas laika uſ ſweſcho kugi uſ-westi, kuru par „Meduſu“ ſauza un no kapteina Benwile tika wadihts.

Gohdabihjigi wini tika uſnemti un kapteinis Benwile eerah-dija Wilsonam ſawa kajite weenu weetiaw. Behz tam, kad Wilson's winam ſawu likteni bija iſtahſtijis, tad winſch ap-nehmahs uſ to ſalu nobraukt un tohs behglus fakert. Winſch greeſa ſawu kugi uſ ſalas puſi, iſſuhtija diwi laiwas to ſalu no wiſahm puſehm eeflehgt un tad winſch adewa Wilsonam kuga wadiſchanu, kureſch to tai juhras lihtum'a eegreeſa, kuru tee beidsamo nakti bija atſtahjuſchi.

Ka behgti iſbijahs, kad wini kugi redſeja tuwojamees un neka laba negaididami dewahs behgt uſ ohtru ſalas puſi, bet wini eefkrehja paſuſchan'a. Til ko tee dohmaja drohſchi eſam, kad peepeſchi no Franzuſchu ſaldateem tika eeflehgti.

Behl faule nebija nogahjuſe, kad jaw laundareem kahjas un rohlas bija ſafeetas. Meduſe greeſa atkal ſawu galu uſ deenwidus Afrikaſ galu, kuru tee pehz 14 deenahm ſafneebſa.

V. Kugis uſſkreen uſ ſeklumu.

Meduſes kugis brauza uſ maſo Franzuſchu ſalinu, Senlui, kur wini fakertohs til ilgi gribeja nolikt, kamehr Hollande teefu par teem nebehndneekem buhs ſpreedufe. Waj nu kaptein's Ben-wile to ſalu iſhti nepaſina jeb waj zits kahds atgadijums wina prahtu bija aptumſchojis, weenalga, kuga weſchana rah-dijahs neſklaidra un bailiga. Wilson's ſawam amata beedrim fajija: „Meh's tagad atrohnamees Arguines ſmilſchu kahpas tuwum'a, kas wairak neka 15 wahzu juhdſes juhra iſteep-jahs. Wilni jaw ſmiltes ſkalo un peldoſchas ſaknes rahda, ka ſeme ir tuwu.“

Benwile laida ſwina lohdi uhdeni un atrada, ka uhdens wehl 18 aſes bija dſilſch; ahtri pamaſinajahs dſitums uſ 6 pehdahm un til ko ſchis ſkailis bija iſteikt's, kad ſtuhre luhſa. Lai paſch'a azu-mirkli trihjeja wiſs kugis ar brihniſch'igu braſchkeſchanu un kugis ſtahweja nepakuſtinams uſ weetas. Breeſmigas iſbailes ſagrahba kuga laudis. Wini dewahs pee pumpeem, lai waretu uhdeni ahra pumpeht, bet tas bija pa welti, jo pumpi rahdijahs aiſbahſti un newilla ar wiſu leelako nopuhleſchanohs neweenu uhdens lahſti uſ augſchu. Ahtri ſapulzejahs kuga wirsneeki uſ noſpreeſchanu, kur ari Wilson's tika peſſaukts.

„Meh's jaw wiſi tais laiwas newaram ſa-eet,“ Benwile teiza, „winas jaw ne puſi no mums newarehs panekt. Tas kugis wehl lihds rihtam warehs turetees, tapehz prohweſim ar laiwahm kraſtu aiſſneegt, lai waretu tad no tureenes teem pakata palikdameem palihdſibu ſuhtih.“

Kad Wilsonam padohms tika praſihts, winſch atbildeja, ka tas tatſchu ne-eſoht eepſehjams, jo kas lai gan palika uſ kuga atpakat? Tapehz buhtu tas labakais, kad kahdu plohtu buhwetu, kureſch uſnemtu tohs fakertohs un tohs, kam laiwas nebija ruhmes. Schis padohms tika no wiſeem par labu atſihts un nu gahja pee darba. Maſtkohli tika par ſchkers-balkeem likti un dehti wirſu nagloti, un 24 ſtundu laika bija plohts, 60 pehdu garſch un 10 pehdu plats, gataws. Ben-wile tagad noteiza, ka tee Seemel-swaigſnes fakertee un tee juhras ſaldati, kas nemahjeja aireht, uſ ta plohta glahbtohs. To wadiſchanu winſch nodewa Wilsona rohlas un atſtahja tam ari wehl kahdu wirsneekus. Uri winſch nolika, ka tahm laiwahm wajjadjeja to plohtu wilkt. Bet tas notika zitadati, ka tee bija nodohmajufchi. Beepeſchi gahſahs uhdens Meduſa ar tahdu waru, ka pahrika, kas uſ kuga wehl atra-dahs, paſuſchan'a gahja un leelas iſbailes wiſus pahraehma. Wiſi lehja uſ plohtu, ſweeda tahs muzinas ar kuga zwi-h-bakahm pilditas juhra, un il katris melleja drohſchu weetu atraſt. Drihts bija laiwas pilditas un nu iſzehlahs leelis trohſnis uſ plohta. 120 zilweki ſtahweja jaw wirſu un arweenu wairak laidahs wehl pa tauwahm ſeme. Wilson's atradahs ar kahdeem wirsneekem pee ſtuhres. „Ko lai nu meh's darom, mani kungi?“ winſch praſija. „Juhs redſat plohtis ir pa dauds pilns. Meh's jaw wiſi ſtahwam pahri zeleem uhdeni.“

„Zehrtam to tauwu puſchu,“ kas muhs pee Meduſas tura,“ kahds wirsneek's atbildeja.

„Lai noteel,“ Wilson's pawehleja ar gruhtu ſirdi.

„Bet winſch peepeſchi iſſauza: „kur tad ir muhsu uſtura?“ Wirsneeki rauſtija plezus. Daſchi iſmelleja promiantu un atrada tikai kahdu muziku wiſna un uhdens.

„Weens lai kahp' uſ kugi!“ Wilson's pawehleja.

„Ba wehlu, plohts flihfti,“ tika atbildehts. Un tas ari bija tā, tagad pa leelakai datai laudis stahweja lihds jostas weetai uhdeni.

„Zehrtat tauwu pufchu,“ Wilsons pawehleja un azu-mirkli plohts peldeja us fileem wilneem jeb labak fakoh, apakfch wilneem.

Tai leelā isfamifchanā neweens nebija laiwas eedohmajis, bet tagad kad witneem bija atdewufchees, ifkats luhlojāhs peh; tahm. Winas nekur nebija redsamās. Dufmu kaufchana atfkaneja usreis no kahdam 150 zilwekeem.

„Wini muhs ir tihfchu atstahjufchi!“ fauja no wifahm pufchm, „mehs gribam afinis!“

Beidsot isdewahs Wilsonam laudis apmeerinah. Winfch teem isfkaidroja, ka seme ne-efoh tahlu un tahs laiwas, til- lihds winas pee malas tihfchoht, wineem palihdsibu fuhtifchoht. Kamehr winfch tā runaja, winfch pahrfkatija wifus nelaimigohs, kuxi, kā litahs, wina wahrdu aprija, bet peepeschi winfch farahwahs, Faringu eeraudfidams. Wini bija weens ohtru eeraudfijufchi un launs fphofchums Italjeneefcha Farin- gas azis rahdija Wilsonam, ka tas wehl us atreefchanu dohmaja.

Tahs pirmahs stundas aistejeja meerigi. Wilsons lika, lai plohts ari zaur wehju us preefchu tiftu dsihts, mastu usjelt, sehgele uswillt un to wifu ar tauwahn nostiprinah, kuras us plohta wilfchanu bija noliktas. Bet tas ari maf ko lih- dseja, jo winfch gahja arweenu fchlerfus un daschureis stah- weja laudis preefchgalā lihds kruhtim uhdeni, kamehr ohtra pufe fazehlahs. Pa tam usnahza tumfa un behdas un bai- les bija til leelas, ka wifu drohfchakee no firds Deewu luhdsa. Tikai Faringa stahweja mehms, wina dwehfelē bija tilai at- reefchanai weeta, winam patika mirt, kad til winfch fawu dufmas mehri buhtu papreefchu aifneedsis.

Ta pirma nakts, kuru nelaimige peedfihwoja, bija brees- miga. Tumfiba fazehlahs wehffch un wilni brihscheem pah- gahsahs pah nelaimigo galwahm. Wilsons lika wirfneekem strikus aplikt preefch faturefchanahs; dauds no nelaimigeem peefehja fawas kahjas pee fchlerfkohtem.

Ap pujnakti laik palika jo fliftaks; juhra fchnahza un wehffch kauza. Breesmiga stunda bija pah wineem nahufe, daschi waimanaja, ziti luhdsa Deewu, bet ta leelaka data fa- taitijahs us nahwi. Tikai us rihta pufi apstahjahs negais un nu Wilsona azis dabuja redseht ko nelahda fpalwa nepehj aprafstih. Lihds 15 nelaimigeem, kam pa nakti kahjas starp plohta lohkeem bija tufufchās un kas pawelti bija nopub- lejufchees tahs ahra iswillt, bija breesmiga nahwē nobeigufchees. Tifpat dauds bija ari no witneem prohjam aifrauti, un is- glahbtee isfkatijahs til bahli kā nahwe. Kad Wilsons behdigi fawas azis us wineem meta, tad winfch redseja, ka trihs rohkas us augfchu pazeldami, it kā gribedami ar Deewu teikt. witnās eelchza, fawahm mohlahm galu daridami.

Kahdā ohtrā weeta iszehlahs leels trohfjnīs. Diwi brahli stahweja pee kahda wihra, kas pagihbis pee wiau kahjahm guleja un ko par fawu tehnu atfina. Wiau waimanas tahlu atfkaneja, jo wini dohmaja, ka tehws nomiris. Wif aplahrt stahwedami tika zaur abu dehlu mihlestibu lohti aifgrahbti, un wini wif publejahs wezo atkal atdfihwinah. Bet kas war to preeku ar wahrdeem isteikt, kad wiau tehws peepeschi azis atwehra! Wini apkehra tehnu un karstās afaras rau- dadami fauja ta wahrdu un butfchoja.

Ziteem no nelaimigajem pagahjufchās nakts bailes bija

prahtu maitajufchās. Daschi dohmaja semi redsoht, palmkoh- tus eeraugoh un zilwekus staigajam: zitififauza: „Kugis, kugis!“

Dauds no wineem lehza juhtrā, isfaufdami: „Mehs nahfchim drihs atpakal, juns palihdsibu nesi!“ Kahds no noschelo- jameem fajija: „Gan es atminohs, ka laiwas muhs ir at- stahjufchās, bet efat meerigi, nezif fen es wehstuli wirfneekam nofuhthju; mehš tiffim ahtri isglahbti!“

VI. Dumpis.

Ar afarahm azis Wilsons nu pawehleja kahdu datu wihna un uhdens isdaliht un ar bleka bikereem wirfneeki bradaja pa uhdeni. Usmanigi Wilsons fkatijahs us rihteem, waj tur kahdu fihmi no semes ne-eeraudfitu. Tai pahchā azu-mirkli kahds wina aifkustinaja pee pleza, winfch atfkatijahs atpakal, un eeraudfija Zuri, fawu kuga puiku. „Efat usmanigi kungs,“ winfch fajija, „Foringa tura kaunas dohmas. Winfch jaw ir fawus pirmajohs draugus un daschus no saldteem us fawu pufi dabujis un norunajis pret Jums un pret wirfnee- keem fazeltees.“ Wilsons fabijahs, bet kahdu azu-mirkli ap- dohmajees winfch luhdsa Zuri, lai tas atkal usmanigi us preefchgalu dohtohs un Faringu apluhkotu. Juris pasuda ahtri druhsnā un nu fajauza Wilsons fawus wirfneekus ap fawi, wineem fcho kaunu wehsti pasinodams.

„Mehs jaw efam pee isdališčanas pamanijufchi,“ daschi wirfneeki fajija, „ka kahds flifts gars starp teem walda.“ Til ko fchee wahrdi bija isfaziti, kad kahda traka blaufchana un gruhfchanahs plohta apakfchgalā fazehlahs par fihmi, ka dumpis eefahfts. „Nohst ar wirfneekem! Smeefchat tohs funus juhtrā!“ atfkaneja no dumpineeku mitehm. Tai pahchā azu-mirkli art wirfneeki bija us kaufchanohs gatawi. Teem pahri par diwi trefchās datas plohta eemendameem dumpi- neekem gahja kahds milfu Usieetis pa preefchu.

Meerigi Wilsons gahja winam pretim. „Ko tu gribi?“ winfch prafija milfu. „Tawas afinis,“ fchis atbildeja un zehla fawu zirwi us breesmigu zirteenu. Bet pirms winfch wehl fohli us preefchu wareja fpert, tē kapteina rohla at- fpihdeja pistole, fchahweens norihbeja un Usieetis wehlahs par malu pahri uhdeni. Behz tam nu eefahlahs kaufcha- nahs. Dumpineeki gahsahs ar nascheem un eerohtfcheem us maso pulzinu. Eerohtfchi fkaneja, afinis tejeja un teeefham flepkawas buhtu pee fawa peezeis leelaka fkatika winejufchi, kad wirfneeki nebuhtu ar milfu fpehku un duhfchu kahwufchees.

Wairal dumpineeki bija jaw fawu usnemfchanohs ar dsih- wibu aismakfajufchi; ziti litahs us kahdu azu-mirkli apdoh- majotees. Daschi fweeda eerohtfchus uhdeni, ziti atkahpahs atpakal, lai waretu no aifstahwetaju sohbeneem isglahbtees un wif jaw rahdijahs, ka apdohmigakee un labafee winehs. Bet tē kahda balfs fauja dumpineeku pulkā: „Kurffch drihft atkahptees? Waj Juhš tur neredsat to wihna muzinu, no kuras tee wirfneeki it fmeeligi dser? Us preefchu, zehrtat to mastu un laifchat tam krist us teem funeem!“ Tas bija Fa- ringa, kas fchohs wahrdu fauja un tad par dumpineeku wadoni teem preefchā stahjahs. Schee wahrdi dumpineekem dewa duhfchu. Ar maf zirtejem bija tauwas pahrzirtas; masts lihgojahs un gahsahs us palatas galu.

(Turpmal beigums.)

Gradi un seedi.

Sirmi jautajumi.

Tais tumšās laikos, ko laiku-stahstās jeb wehstūrē nošaus par „widus laikeem,” notika dasčas leetas, kas muhsu laikās israhdahs netizamas, ka buhtu notifikčas. Minetās widus laikās wiša mahziba tika kohpta un usglabata no muhskeem, jeb ar ziteem wahrdeem: muhki, dauds watas turedami, tik nobarbojahs toreis ar mahzibahm un sinatnibahm, ihpaschi wini galwas dauds lausija, gribedami wifadus noslehpumus tizibas leetas isdibinaht. Pahr kahdahm leetahm daschi muhki gudrojuschu un pehtijuschu, to mums rahda daschi jautajumi, pahr ko daschi stribdejahs un grahmatas rakstija, lai gan pee pateesibas nektuwa, jo pehtijama leeta nebija ispehtijama. Par peemehru kahdus is mineteem jautajumeem schē ussimefim.

Kahdi spahrni bija leelajam engelim Gabrielim?

Waj Pilatus ar seepehm masgajahs, kad winsch jawas rohkas nenoseedsiba masgaja?

Waj Dawids preeksch Saula kohkledams spehleja allegro jeb adadschjo?

Zil dauds bija wihna preeksch weeseem Kanaana kahsas.

Waj engeli danzo menueti jeb walzeri?

Waj wineem iraid skaidra diskantes jeb bases balsis?

Wehl waretum dauds tahdus jautajumus ussimeht, bet to nedartjam, jo daschi jautajumi isklaujahs tihri ka Deewa wahedu jaimofchana.

Sawada galwu un sohbu sahpes dseedeschana.

Netahku no mana dsihwolka ir wezi kapi, kur wairak ka trihsedesmit gadās, neweens wairs naw tizis aprakts. Tur to weeglo smilkti wehisch arweenu no ta kalnina nopuhsch, ta ka sahrki un mironu kauli pliki paleek; sahrku dehles tohp par tumšu prohmi nonestas no teem, kam malla truhkst preeksch dedinaschanas, — un kaulus schihdeli jalaja un ar lohpu kauluem sajanuz, tad pahredohd. Galwas kaulus nonem, tohs kahdi gohdigi zilweli aprohl. —

Ta wiannedetu gawenu peektdeena trihs labi gehrbuschees wihri istraka weenu galwu, no tahs panehma weenu slipschki matus un trihs sohbus. — Ka es dsirdeju, tad galwas sahpes un framu (galwas kaschki) waroht dseedeht, kad tohs matus usseenohht wirsu, un sohbu sahpes tuhlin apstahjotees, kad ar mirona sohbu smadsenes isbadoht. — Par seedu wini pameta aprakstitu papihra lapu, to puschu pahrslehja un diwi waxa naudas gabalus peelika klahnt un tad wifus lihds ar to galwu apraka.

Waj tahdeem mahneem wehl wajjadsetu 1876ta gada buht?

Swabadiba zepure.

A. Kapehz tu tahdu mohdigu, slittu zepuri warka?

B. Es grihu buht swabads.

A. Kahda data ir swabadibai ar tawu zepuri?

B. Pohki dauds datas! jo mana seewa swehrejuse, ka man lihds nenahkschoht, kamehr man schi-ka zepure galwa.

Wezais Wahrtsinsch.

Emecklu stahstinsch.

Skohlotajs. Jani, faki tu man, zil pirkstu ir tawahm rohlahm, ja wifus faskaita?

Buika (pirkstus faskaitijis, atbild): Desmit!

Skohlotajs. Un zil pirkstu tew ir pa abahm kahjahm?

Buika. To nesinu, skohlotaja lungs.

Skohlotajs. Kapehz ne? Ja sini, zil pirkstu pee rohlahm, tad ari sinasi, zil pirkstu kahjahm.

Buika. Redsat, schodeen esmu sabakus apahwis un ta tad newaru pirkstus pee kahjahm flaitiht.

R. Matfcherneeks.

Gradi ni.

Ja tawās darbās kaut kas nelahga isdewees, tad wispirms melle wainu pats pee fewis, tad tikai wainu grees us ziteem, jo zilweli dabai ta wahjiba peedsimta, fewi atwainohht un zitus apwainohht.

Ja draugus negribi pasaudeht, tad neprasi no draugeem, ko draudsiba leek prasiht.

Lihgsma brihdi firdis weenojahs, draudsiba un mihlestiba rohnahs, bet behdas firdis schkirahs, draudsiba un mihlestiba suhd. Bet ja behdas draugus weeno, tad preeks un lihgsniba tohs muhscham nekschirs.

Kad Deews tew dewis mantu, tad buhsi bagats; kad daba tew peeschlihruse prahtu, tad buhsi gudrs; bet laimigs tikai wari kluht, ja esi peetizigs, ko Deews tew nowehlejis.

Ja grihi tehwa walodas kuplumu kohpt, tad neween par jauneem wahrdeem gahda, bet wezohs pasargi no aismirschanas; jo tas tikai sawu mantu wairo, kas neween par jaunū pelnu ruhpejahs, bet eekrahto krahjumu taupa.

Pahr wifadahm leetahm un buhschanahm zilwels schehlojahs, tikai ar weent leetu, ar sawu prahtu, winsch ir pilnigi ar meeru, jo neweens fewi ne-eerauga par mulki.

Taupischana esohht pujmantas-krahschana, ta tad klusu zeeschana buhtu pusrunaschana; tapehz gan Wahju waloda faka: „klusu zeeschana ir ari atbilde.”

Brenzis.

(Anzis.)

„Brenzi, kur tad biji nu,

Waj us wezo Maleenu?

Stahli jel, ko redseji,

Ko tu tur peedsihwoji?

(Brenzis.)

Redseju ka teefas ehla

Bagast' wetschi naida lehka;

Ka tur gudree muktus baida,

Pehz pahr tahdeem gahedi smaida.

Redseju, ka beedrib' zehlahs

Un ka aikal kohpa wehlahs;

Redseju weenprahitbu,

Sawstarpigu mihtibu. R. Matfcherneeks.

Atbildedams redaktehrs Ernst Plates.